

Stručna podloga za sakupljanje zavičajnih divljih vrsta

- verzija prosinac, 2017. -

Pripremili:

Igor Boršić
Patricija Gambiroža
Katja Jelić
Luka Katušić
Ana Maričević
Anamarija Partl
Petra Rodić
Vida Posavec Vukelić

Zagreb, prosinac 2017.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. POSEBNE MJERE UPRAVLJANJA I ZAŠTITE POJEDINIH VRSTA ILI SKUPINA VRSTA IZ PRILOGA I PRAVILNIKA	4
2.1. Posebne mjere upravljanja i zaštite žaba	4
2.1.1. Sezonsko ograničenje sakupljanja.....	4
2.2. Posebne mjere upravljanja i zaštite ježinaca	4
2.3. Posebne mjere upravljanja i zaštite trpova	4
2.4. Posebne mjere upravljanja i zaštite rakova	4
2.5. Posebne mjere upravljanja i zaštite pijavica	4
2.5.1. Sezonsko ograničenje u geografskim zonama sakupljanja	4
2.6. Posebne mjere upravljanja i zaštite kopnenih puževa (Gastropoda)	4
2.6.1. Sezonsko ograničenje u geografskim zonama sakupljanja	4
2.6.2. Ograničenje količine puževa koju je godišnje dopušteno sakupiti iz prirode.....	7
2.7. Posebne mjere upravljanja i zaštite biljaka	7
2.7.1. Posebne mjere upravljanja i zaštite smilja (<i>Helichrysum italicum</i> (Roth) Don.)	7
2.7.1.1. Sezonsko ograničenje sakupljanja.....	8
2.7.1.3. Ograničenje metoda sakupljanja.....	8
2.7.2. Posebne mjere upravljanja i zaštite kadulje (<i>Salvia officinalis</i> L.)	8
2.7.2.1. Sezonsko ograničenje sakupljanja.....	8
2.7.2.2. Ograničenje metoda sakupljanja.....	8
2.7.3. Posebne mjere upravljanja i zaštite mahovine <i>Leucobryum glaucum</i> (Hedw.) Angstr.	8
2.7.3.1. Sezonsko ograničenje sakupljanja.....	8
2.7.3.2. Ograničenje metoda sakupljanja.....	8
2.7.4. Posebne mjere upravljanja i zaštite borovnice (<i>Vaccinium myrtillus</i> L.)	9
2.7.4.1. Ograničenje metoda sakupljanja.....	9

2.7.5.	Posebne mjere upravljanja i zaštite ostalih vrsta biljaka	9
2.7.5.1.	Ograničenje količine biljaka koju je godišnje dopušteno sakupiti iz prirode	9
2.8.	Posebne mjere upravljanja i zaštite algi	16
2.9.	Posebne mjere upravljanja i zaštite lišaja.....	16
2.10.	Posebne mjere upravljanja i zaštite gljiva	16
2.10.1.	Sezonsko ograničenje sakupljanja gljiva	16
2.10.2.	Ograničenje količine gljiva koju je godišnje dopušteno sakupiti iz prirode.....	16
3.	POPIS LITERATURE KORIŠTENE PRI DEFINIRANJU MJERA UPRAVLJANJA I ZAŠTITE.....	17

1. UVOD

Sukladno članku 62. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13), zavičajne divlje vrste čije uzimanje iz prirode i održivo korištenje je dopušteno temeljem propisa Europske unije kojima se uređuje očuvanje divljih biljnih i životinjskih vrsta ili međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka ili temeljem stručne procjene Državnog zavoda za zaštitu prirode (danas Hrvatske agencije za okoliš i prirodu), određuje Vlada odlukom. Održivo korištenje zavičajnih divljih vrsta iz stavka 1. toga članka osigurava se mjerama upravljanja i zaštite divljih vrsta temeljem posebnih propisa iz područja lovstva te slatkovodnog i morskog ribarstva kao i planova gospodarenja donesenih na temelju posebnih propisa iz navedenih upravnih područja ili provedbenih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Mjere upravljanja i zaštite zavičajnih divljih vrsta koje nisu predmet posebnih propisa i planova gospodarenja donesenih na temelju posebnih propisa, uvjete njihova korištenja, zavičajne divlje vrste za čije je korištenje potrebno ishoditi dopuštenje iz članka 64. Zakona o zaštiti prirode i detaljni sadržaj zahtjeva propisuje ministar pravilnikom.

Pravilnikom se određuju opće mjere upravljanja i zaštite pojedinih vrsta ili skupina vrsta navedenih u Prilogu I. Pravilnika.

Stručnom podlogom za sakupljanje zavičajnih divljih vrsta (u daljnjem tekstu: Stručna podloga) određuju se posebne mjere upravljanja i zaštite pojedinih vrsta ili skupina vrsta iz Priloga I. Pravilnika.

2. POSEBNE MJERE UPRAVLJANJA I ZAŠTITE POJEDINIH VRSTA ILI SKUPINA VRSTA IZ PRILOGA I PRAVILNIKA

2.1. Posebne mjere upravljanja i zaštite žaba

2.1.1. Sezonsko ograničenje sakupljanja

Sakupljanje žaba dopušteno je u periodu **od 15. srpnja do 15. listopada.**

2.2. Posebne mjere upravljanja i zaštite ježinaca

Nije dopušteno sakupljanje pjegavog ježinca (*Sphaerechinus granularis*).

2.2.1. Zonacija sakupljanja ježinaca (osim vrste pjegavi ježinac (*Sphaerechinus granularis*)) na geografskom principu

Sakupljanje ježinaca u komercijalne svrhe nije dozvoljeno na području Istre, odnosno na dijelovima ribolovnih podzona uz Istarski poluotok (A1, A4 i E2) koje obuhvaćaju obalna područja kopna i mora do dubine 25 m, zbog mogućeg negativnog utjecaja na populacije ježinaca na tom području kao i na njegovo stanište.

2.3. Posebne mjere upravljanja i zaštite trpova

Nije dopušteno sakupljanje trpova.

2.4. Posebne mjere upravljanja i zaštite rakova

Osim Općih mjera navedenih u Pravilniku, nema dodatnih posebnih mjera upravljanja i zaštite rakova.

2.5. Posebne mjere upravljanja i zaštite pijavica

2.5.1. Sezonsko ograničenje u geografskim zonama sakupljanja

Sakupljanje pijavica dopušteno je u periodu **od 1. rujna do 31. svibnja.**

2.6. Posebne mjere upravljanja i zaštite kopnenih puževa (Gastropoda)

2.6.1. Sezonsko ograničenje u geografskim zonama sakupljanja

Periodi dopuštenog sakupljanja puževa unutar pojedine zone, neovisno o vrsti koja se sakuplja, su sljedeći (Slika 1):

a) I ZONA

- **od 1. srpnja do 31. listopada:**

- Primorsko-goranska (VIII) s lokalnim jedinicama samouprave: Općina Klana, Općina Jelenje, Grad Čabar, Grad Delnice, Općina Lokve, Općina Fužine, Općina Mrkopalj, Općina Ravna Gora, Grad Vrbovsko, Općina Brod Moravice, Općina Skrad;
- Karlovačka (IV),
- Bjelovarsko-bilogorska (VII),
- Virovitičko-podravska (X),
- Požeško-Slavonska (XI).

- **od 1. studenog do 30. travnja:**

- Istarska (XVIII),
- Primorsko-goranska (VIII) s lokalnim jedinicama samouprave: Grad Cres, Grad Mali Lošinj, Općina Omišalj, Općina Malinska-Dubašnica, Općina Dobrinj, Grad Krk, Općina Vrbnik, Općina Punat, Općina Baška, Općina Lopar, Grad Rab, Općina Mošćenička Draga, Općina Lovran, Grad Opatija, Grad Kastav, Općina Matulji, Općina Viškovo, Grad Rijeka, Općina Čavle, Grad Bakar, Općina Kostrena, Grad Kraljevica, Grad Crikvenica, Vinodolska općina, Grad Novi Vinodolski.

b) II ZONA

- **od 1. srpnja do 31. listopada:**

- Sisačko-moslavačka (III),
- Ličko-senjska (IX) s lokalnim jedinicama samouprave: Općina Brinje, Grad Otočac, Općina Vrhovine, Općina Perušić, Općina Plitvička jezera, Općina Udbina, Općina Donji Lapac, Grad Gospić, Općina Lovinac.

- **od 1. studenog do 30. travnja:**

- Ličko-senjska (IX), s lokalnim jedinicama samouprave: Grad Senj, Grad Karlobag, Grad Novalja.

c) III ZONA

- **od 1. srpnja do 31. listopada:**

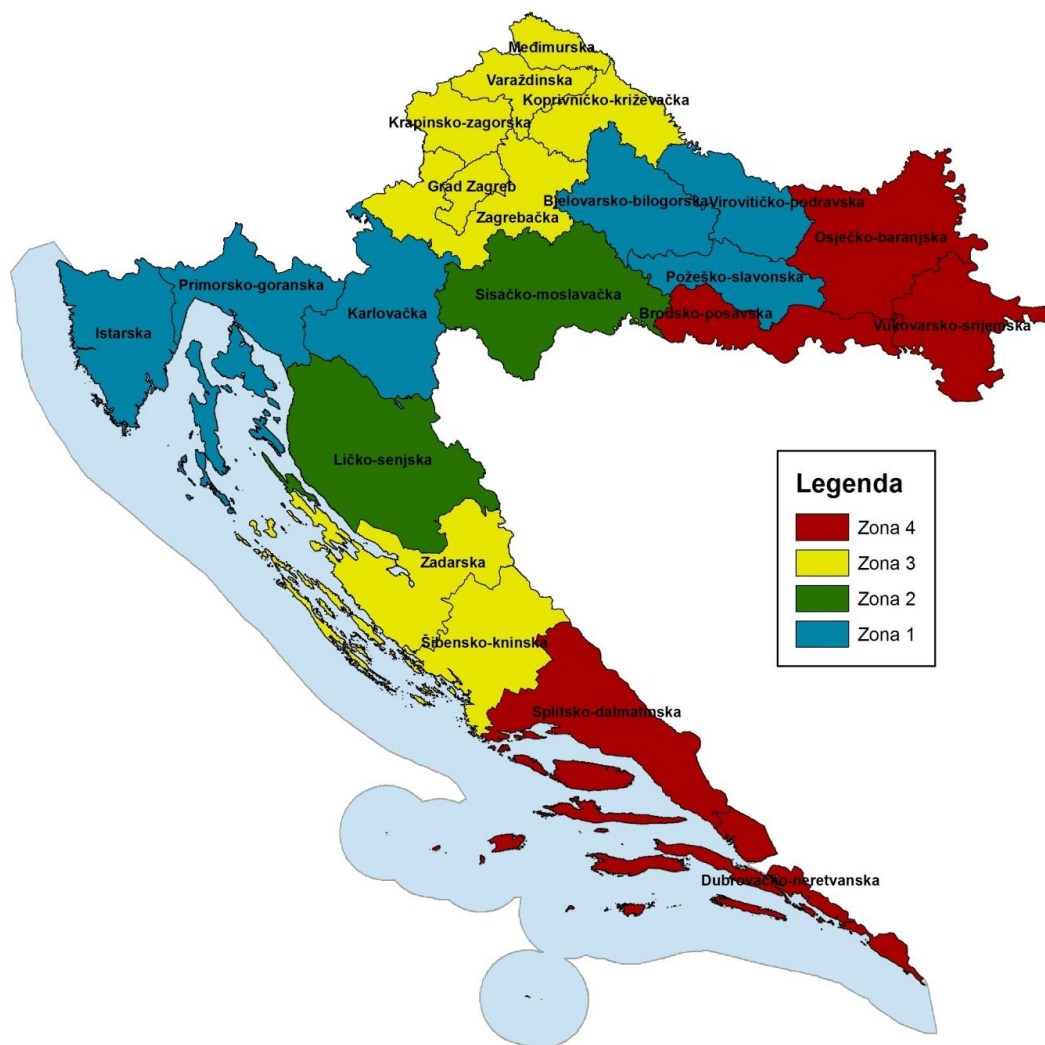
- Zagrebačka (I),
- Grad Zagreb (XXI),
- Krapinsko-zagorska (II),
- Varaždinska (V),
- Međimurska (XX),
- Koprivničko-križevačka (VI),
- Zadarska (XIII) s lokalnom jedinicom samouprave Općina Gračac.

- **od 1. studenog do 30. travnja:**
  - Zadarska (XIII) sa svim jedinicama lokalne samouprave osim Općine Gračac,
  - Šibensko-kninska (XV).

d) IV ZONA

- **od 1. srpnja do 31. listopada:**
  - Brodsko-posavska (XII),
  - Osječko-baranjska (XIV),
  - Vukovarsko-srijemska (XVI).
- **od 1. studenog do 30. travnja:**
  - Splitsko-dalmatinska (XVII),
  - Dubrovačko-neretvanska (XIX).

Sezonsko ograničenje geografskim zonama sakupljanja odnosi se i na uzimanje jedinki kopnenih puževa iz prirode radi osnivanja ili obnove matičnog stada u uzgajalištima puževa, čak i u slučajevima osnivanja novih uzgajališta puževa.

Slika 1. Prikaz geografske zonacije sakupljanja kopnenih puževa

2.6.2. Ograničenje količine puževa koju je godišnje dopušteno sakupiti iz prirode

Odobrena količina puževa za sakupljanje ne bi trebala prelaziti 500 000 kilograma u svim zonama zajedno.

2.7. Posebne mjere upravljanja i zaštite biljaka

2.7.1. Posebne mjere upravljanja i zaštite smilja (*Helichrysum italicum* (Roth) Don.)

2.7.1.1. Ograničenje sakupljanja smilja na geografskom principu

Nije dopušteno sakupljanje svježe herbe smilja tijekom cijele godine na cijelom području otoka Krka, Raba, Cresa, Lošinja i Paga, osim u iznimnim situacijama uz posebno dopuštenje Ministarstva.

2.7.1.2. Sezonsko ograničenje sakupljanja

Svježu herbu smilja dopušteno je sakupljati u razdoblju **od 15. lipnja. do 15. kolovoza.**, izuzev otoka Krka, Raba, Cresa, Lošinja i Paga.

2.7.1.3. Ograničenje metoda sakupljanja

Sakupljanje smilja na pojedinim lokalitetima dopušteno je samo ako je na lokalitetu na kojem se planira sakupljati smilje bar **30 do 50 % grmova** smilja u punom cvatu.

Prilikom sakupljanja svježe herbe smilja dozvoljeno je sakupljanje svježe herbe smilja samo s onih grmova koji su **u punom cvatu**, tj. nije dozvoljeno sakupljanje svježe herbe smilja s grmova smilja koji nisu procvali.

Prilikom sakupljanja smilja dopušteno je sakupljanje isključivo zeljastog dijela biljke – vršni zeljasti dio stabljike s listovima i rascvalim cvjetovima i cvjetnim glavicama, osim u iznimnim situacijama uz posebno dopuštenje Ministarstva.

Prilikom sakupljanja svježe herbe smilja dopušteno je rezati isključivo zeljasti dio biljke koja je **u punom cvatu**, na način da se **bar 5 cm zeljastog dijela** stabljike ostavi na grmu.

Prilikom sakupljanja svježe herbe smilja dopušteno je ubrati najviše **dvije trećine** pojedinog grma smilja koji je u punom cvatu.

Svježa herba smilja smije se sakupljati isključivo **ručnim škarama**, a strogo je zabranjena upotreba motornih pomagala (trimer kosilice i sl.) i svih ostalih mehaničkih pomagala (noževi, srpovi, lopata, kramp i sl.).

2.7.2. Posebne mjere upravljanja i zaštite kadulje (*Salvia officinalis* L.)

2.7.2.1. Sezonsko ograničenje sakupljanja

Sakupljanje listova i svježe herbe kadulje dopušteno je u razdoblju **od 15. srpnja. do 31. prosinca.**

2.7.2.2. Ograničenje metoda sakupljanja

Dopušteno je sakupljanje isključivo vršnog, zeljastog dijela biljke.

Sakupljanje vršnog dijela biljke kadulje dopušteno je rezanjem škarama.

Prilikom sakupljanja svježe herbe kadulje potrebno je ostaviti barem trećinu stabljika s listovima po pojedinom grmu kadulje nedirnuto.

2.7.3. Posebne mjere upravljanja i zaštite mahovine *Leucobryum glaucum* (Hedw.) Angstr.

2.7.3.1. Sezonsko ograničenje sakupljanja

Na jednom nalazištu dopušteno je sakupljati mahovinu svake pete godine.

2.7.3.2. Ograničenje metoda sakupljanja

Sakupljanje busenova mahovine dopušteno je isključivo rukom.

Na jednom nalazištu dopušteno je sakupiti najviše jednu trećinu busenova mahovine.

2.7.4. Posebne mjere upravljanja i zaštite borovnice (*Vaccinium myrtillus* L.)

2.7.4.1. Ograničenje metoda sakupljanja

Dopušteno je sakupljanje samo potpuno razvijenih listova borovnice.

Na jednoj biljci borovnice dopušteno je sakupiti najviše jednu trećinu listova.

Na jednom nalazištu dopušteno je sakupljati listove borovnice s najviše do dvije trećine jedinki.

2.7.5. Posebne mjere upravljanja i zaštite ostalih vrsta biljaka

2.7.5.1. Ograničenje količine biljaka koju je godišnje dopušteno sakupiti iz prirode

Dopuštene godišnje kvote za sakupljanje biljnih vrsta po pojedinim dijelovima nalaze se u tablici 1.

Tablica 1. Dopuštena godišnja kvota za sakupljanje biljnih vrsta po pojedinim dijelovima

Porodica	Znanstveni naziv	Hrvatski naziv	Biljni dio	Kvota (kg)	Kvota (stručaka)
Asteraceae	<i>Achillea clavennae</i> L.	bijeli stolisnik	nadzemni dio	30	
Rosaceae	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	turica	nadzemni dio	1000	
Rosaceae	<i>Alchemilla</i> spp.	gospin plašt	nadzemni dio	0	
Malvaceae	<i>Althaea officinalis</i> L.	bijeli sljez	podzemni dio	1000	
			nadzemni dio (list i cvijet)	500	
Ranunculaceae	<i>Anemone</i> spp.**	šumarice	nadzemni dio		300
Fabaceae	<i>Anthyllis vulneraria</i> L.**	ranjenik	cvijet	1000	
Ranunculaceae	<i>Aquilegia vulgaris</i> L.	obični pakujac	nadzemni dio	0	
Asteraceae	<i>Arctium nemorosum</i> Lej.	šumski čičak	nadzemni dio	0	0
Araceae	<i>Arum italicum</i> Mill.	veliki kozlac	nadzemni dio	100	
Araceae	<i>Arum maculatum</i> L.	pjegavi kozlac	nadzemni dio	100	100
Araceae	<i>Arum nigrum</i> Schott	crni kozlac	nadzemni dio	0	
Rosaceae	<i>Aruncus dioicus</i> (Walter) Fernald	šumska suručka	nadzemni dio	500	
Aristolochiaceae	<i>Asarum europaeum</i> L.**	šumski kopitnjak	nadzemni dio	100	
Berberidaceae	<i>Berberis vulgaris</i> L.	obična žutika	nadzemni dio	300	
			plod i sjeme	100	
			podzemni dio	0	
			kora	50	
Lamiaceae	<i>Betonica officinalis</i> L.	ljekoviti čistac	nadzemni dio	400	
Lamiaceae	<i>Calamintha glandulosa</i> (Req.) Benth.	ljekovita marulja	nadzemni dio	5	
Asteraceae	<i>Calendula arvensis</i> L.	poljski neven	nadzemni dio	20	
Ericaceae	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull	vrijes	nadzemni dio	5000	
Asteraceae	<i>Carlina acaulis</i> L.	kravljak	podzemni dio	10	
Apiaceae	<i>Carum carvi</i> L.	kim	nadzemni dio	200	
Gentianaceae	<i>Centaurium erythraea</i> Rafn	štitasta kičica	nadzemni dio	300	

Porodica	Znanstveni naziv	Hrvatski naziv	Biljni dio	Kvota (kg)	Kvota (stručaka)
Asparagaceae	<i>Convallaria majalis</i> L.	đurđica	nadzemni dio	100	400
Anacardiaceae	<i>Cotinus coggygia</i> Scop.	ruj	nadzemni dio	300	
Rosaceae	<i>Crataegus laevigata</i> (Poir.) DC. i <i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	crveni i jednokratni glog	cvijet/list, izbojci, pupovi	4000	
			plodovi	3000	
Iridaceae	<i>Crocus</i> spp.**	šafрани	nadzemni dio		500
Primulaceae	<i>Cyclamen</i> spp.	ciklama	nadzemni dio	10	300
Rutaceae	<i>Dictamnus albus</i> L.	jasenak	nadzemni dio	20	
			podzemni dio	10	
Scrophulariaceae	<i>Digitalis</i> spp.**	naprstak	nadzemni dio	0	
Dryopteridaceae	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	muška paprat	nadzemni dio	2000	100
Ephedraceae	<i>Ephedra</i> spp.	kositrenica	nadzemni dio	100	
Berberidaceae	<i>Epimedium alpinum</i> L.	planinska biskupska kapica	nadzemni dio	50	
Ericaceae	<i>Erica herbacea</i> L.	proljetna crnjuša	nadzemni dio	200	
Liliaceae	<i>Erythronium dens-canis</i> L.	pasji zub	nadzemni dio		50
Scrophulariaceae	<i>Euphrasia rostkoviana</i> Hayne	obična očanica	nadzemni dio	100	
Rosaceae	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	močvarna končara	nadzemni dio	700	
Amaryllidaceae	<i>Galanthus nivalis</i> L.	visibaba	nadzemni dio		500
			lukovice - komada	2000 komada	
Fabaceae	<i>Galega officinalis</i> L.	orlovac	nadzemni dio	50	
Rubiaceae	<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.	mirisna bročika	nadzemni dio	1000	
Gentianaceae	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	šumska sirištara	nadzemni dio	50	
Rosaceae	<i>Geum urbanum</i> L.	zečja stopa	nadzemni dio	30	
			podzemni dio	15	
Asteraceae	<i>Helichrysum italicum</i> (Roth) G. Don	smilje	nadzemni dio	prema vremenskim ograničenjima	

Porodica	Znanstveni naziv	Hrvatski naziv	Biljni dio	Kvota (kg)	Kvota (stručaka)
				i dodatnim uvjetima	
Ranunculaceae	<i>Helleborus</i> spp.**	kukurijek	nadzemni dio	0	
Ranunculaceae	<i>Hepatica nobilis</i> Schreber	jetrenka	nadzemni dio	10	300
Caryophyllaceae	<i>Herniaria glabra</i> L.**	gola kilavica	nadzemni dio	10	
Lycopodiaceae	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et C. F. P. Mart.	sjajna huperzija	nadzemni dio	10	
Clusiaceae	<i>Hypericum perforatum</i> L.	gospina trava	nadzemni dio	2500	100
Lamiaceae	<i>Hyssopus officinalis</i> L.	ljekoviti sipan	nadzemni dio	0	
Asteraceae	<i>Inula helenium</i> L.	oman	nadzemni dio	200	
			podzemni dio	100	
Cichoriaceae	<i>Lactuca virosa</i> L.	otrovna ločika	nadzemni dio	0	
Lauraceae	<i>Laurus nobilis</i> L.	lovor	list	100000 (ali ne u autohtonim sastojinama)	
Lamiaceae	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	prava srčenica	nadzemni dio	100	
Leucobryaceae	<i>Leucobryum glaucum</i> (Hedw.) Angstr.		cijela biljka	prema posebnim ograničenjima	
Amaryllidaceae	<i>Leucojum</i> spp.	drijemovac	nadzemni dio	10	300
Scrophulariaceae	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	obični lanilist	nadzemni dio	50	
Linaceae	<i>Linum flavum</i> L.	žuti lan	plodovi	10	
Caprifoliaceae	<i>Lonicera caprifolium</i> L.	orlovi nokti	cvjetovi	40	
Lycopodiaceae	<i>Lycopodium annotinum</i> L.	jednoljetna crvotočina	nadzemni dio	50	
Lycopodiaceae	<i>Lycopodium clavatum</i> L.	kijačasta crvotočina	nadzemni dio	50	
Lamiaceae	<i>Marrubium vulgare</i> L.	obični tetrljan	nadzemni dio	1000	

Porodica	Znanstveni naziv	Hrvatski naziv	Biljni dio	Kvota (kg)	Kvota (stručaka)
Fabaceae	<i>Melilotus altissimus</i> Thuill.	visoki kokotac	nadzemni dio	5	
Lamiaceae	<i>Melissa officinalis</i> L.	matičnjak	list/nadzemni dio	30	
Lamiaceae	<i>Mentha aquatica</i> L.	vodena metvica	nadzemni dio	200	
Apiaceae	<i>Meum athamanticum</i> Jacq.	mirišljivi štrbac	nadzemni dio	0	
Brassicaceae	<i>Nasturtium officinale</i> R.Br.	ljekovita potočarka	nadzemni dio	200	
Lamiaceae	<i>Nepeta cataria</i> L.	prava mačja metvica	nadzemni dio	200	
Asparagaceae	<i>Ornithogalum umbellatum</i> L.	ptičje mlijeko	nadzemni dio		50
Oxalidaceae	<i>Oxalis acetosella</i> L.	šumski cecelj	nadzemni dio	100	
Papaveraceae	<i>Papaver rhoeas</i> L.	poljski mak	nadzemni dio	200	100
Lentibulariaceae	<i>Pinguicula</i> spp.**	kukcolovka	cijela biljka	0	
Plantaginaceae	<i>Plantago afra</i> L.	žljezdastodlakavi trputac	nadzemni dio	10	
Asparagaceae	<i>Polygonatum</i> spp.	Salamunov pečat	nadzemni dio	10	
Polypodiaceae	<i>Polypodium vulgare</i> L.	oslad	nadzemni dio	20	20
			podzemni dio	100	
Rosaceae	<i>Potentilla anserina</i> L.	gusjak	nadzemni dio	100	
			podzemni dio	20	
Rosaceae	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Raeuschel	petolist srčenjak	podzemni dio	50	
			nadzemni dio	200	
Primulaceae	<i>Primula auricula</i> L.	planinski jaglac	nadzemni dio	0	
Primulaceae	<i>Primula elatior</i> (L.) L.	blijedožuti jaglac	nadzemni dio	0	
Primulaceae	<i>Primula veris</i> L.	proljetni jaglac	nadzemni dio	20	
Rosaceae	<i>Prunus mahaleb</i> L.	rašeljka	plodovi	200	
Rosaceae	<i>Rosa</i> spp.	ruža	plodovi	100000	
			nadzemni dio	500	
Asparagaceae	<i>Ruscus aculeatus</i> L.	oštrolišna veprina	nadzemni dio	200	
			podzemni dio	100	

Porodica	Znanstveni naziv	Hrvatski naziv	Biljni dio	Kvota (kg)	Kvota (stručaka)
Asparagaceae	<i>Ruscus hypoglossum</i> L.	mekolisna veprina	nadzemni dio	1000	100
			podzemni dio	10	
Rutaceae	<i>Ruta chalepensis</i> L.	alepska rutvica	nadzemni dio	0	
Rutaceae	<i>Ruta graveolens</i> L.	smrdljiva rutvica	nadzemni dio	200	
Lamiaceae	<i>Salvia officinalis</i> L.	ljekovita kadulja	nadzemni dio	prema posebnim ograničenjima	
Lamiaceae	<i>Salvia sclarea</i> L.	muškatna kadulja	nadzemni dio	10	
Apiaceae	<i>Sanicula europaea</i> L.	zdravičica, milogled	nadzemni dio	100	50
Caryophyllaceae	<i>Saponaria officinalis</i> L.	sapunika	nadzemni dio	50	
Lamiaceae	<i>Satureja montana</i> L.	primorski čubar	nadzemni dio	6000	
Lamiaceae	<i>Satureja subspicata</i> Vis.	klasoliki vrisak	nadzemni dio	1000	
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia nodosa</i> L.	strupnik	nadzemni dio	100	
Asteraceae	<i>Silybum marianum</i> (L.) Gaertn.	obični oslobod	nadzemni dio	100	
			plodovi	20	
Asteraceae	<i>Solidago virgaurea</i> L.	obična zlatnica	nadzemni dio	100	
Amaryllidaceae	<i>Sternbergia lutea</i> (L.) Ker Gawl. ex Spreng.	žuta lužarka	cijela biljka	10	
Boraginaceae	<i>Symphytum officinale</i> L.	ljubičasti gavez	nadzemni dio	1000	
			podzemni dio	150	
Boraginaceae	<i>Symphytum tuberosum</i> L.	bijeli gavez	podzemni dio	50	
Dioscoreaceae	<i>Tamus communis</i> L.	bljušt	podzemni dio	50	
			nadzemni dio	200	
Asteraceae	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	vratić	nadzemni dio	500	200
Lamiaceae	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	obični dubačac	nadzemni dio	400	
Lamiaceae	<i>Teucrium montanum</i> L.	trava iva	nadzemni dio	500	
Lamiaceae	<i>Thymus</i> spp.**	majčina dušica	nadzemni dio	1000	

Porodica	Znanstveni naziv	Hrvatski naziv	Biljni dio	Kvota (kg)	Kvota (stručaka)
Trapaceae	<i>Trapa natans</i> L.***	vodeni orašac	plodovi	200	
Fabaceae	<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.	grčka piskavica	cijela biljka	0	
Ranunculaceae	<i>Trollius europaeus</i> L.	europska planinčica	nadzemni dio	0	
Liliaceae	<i>Tulipa sylvestris</i> L.	divlji tulipan	cijela biljka	10	
Asparagaceae	<i>Urginea maritima</i> (L.) Baker	morski luk	nadzemni dio	0	
Ericaceae	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	borovnica	list	prema posebnim ograničenjima	
			plodovi	2000	
Ericaceae	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	brusnica	listovi, izbojci, pupovi	0	
			plodovi	500	
Valerianaceae	<i>Valeriana officinalis</i> L.	odoljen	podzemni dio	100	
			nadzemni dio	200	
Melanthiaceae	<i>Veratrum album</i> L.	bijela čemerika	list	100	
Scrophulariaceae	<i>Verbascum</i> spp.**	divizme	nadzemni dio/cvijet/list	1000	
Scrophulariaceae	<i>Veronica officinalis</i> L.	čestoslavica	nadzemni dio	800	
Caprifoliaceae	<i>Viburnum lantana</i> L.	crna hudika	list, izbojci, pupovi/nadzemni dio/cvjetovi	500	100
			plodovi	100	
Apocynaceae	<i>Vinca minor</i> L.	mali zimzelen	nadzemni dio	100	
Violaceae	<i>Viola</i> spp.**	ljubica	nadzemni dio	1000	
Verbenaceae	<i>Vitex agnus-castus</i> L.	konopljika	cvjetovi i listovi	30000	
			plodovi	100	

** osim vrsta koje su navedene na Prilogu I Pravilnika o strogo zaštićenim vrstama (NN 114/13, 73/16)

***jedino na ribnjacima

2.8. Posebne mjere upravljanja i zaštite algi

Nije dopušteno sakupljanje algi.

2.9. Posebne mjere upravljanja i zaštite lišaja

Osim Općih mjera navedenih u Pravilniku, nema dodatnih posebnih mjera upravljanja i zaštite lišaja.

2.10. Posebne mjere upravljanja i zaštite gljiva

2.10.1. Sezonsko ograničenje sakupljanja gljiva

Dopušteni su sljedeći termini sakupljanja tartufa:

Tuber magnatum - od 1. rujna do 31. prosinca,

Tuber borchii - od 1. siječnja do 31. ožujka,

Tuber melanosporum - od 1. studenog do 31. ožujka,

Tuber aestivum - od 1. lipnja do 31. srpnja i od 1. do 30. rujna

Tuber aestivum var. uncinatum - od 1. listopada do 31. siječnja,

Tuber brumale - od 1. prosinca do 31. ožujka,

Tuber mesentericum - od 1. rujna do 31. siječnja,

Tuber macrosporum - od 1. rujna do 31. prosinca.

Ostale vrste tartufa nije dopušteno sakupljati tijekom cijele godine.

Za nadzemne vrste gljiva nije potrebno sezonsko ograničenje sakupljanja.

2.10.2. Ograničenje količine gljiva koju je godišnje dopušteno sakupiti iz prirode

Nadzemna plodišta:

– sakuplja se samo plodište gljive, **do 10 kilograma svake vrste dnevno u komercijalne svrhe.**

– **trećinu od ukupnog broja plodišta** svake sakupljane vrste sakupljač gljiva dužan je ostaviti netaknutu na staništu, a u slučaju da naiđe samo na dva plodišta, mora ostaviti jedno, odnosno, ako naiđe na pojedinačna plodišta, mora ostaviti svako treće.

Podzemna plodišta:

– pojedini komercijalni sakupljač gljiva u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa smije dnevno sakupiti ukupno najviše **0,5 kilograma podzemnih plodišta gljiva.** Dopušteno je sakupiti i plodište veće mase, ukoliko sakupljač nema već sakupljena druga plodišta u dnevnoj dopuštenoj količini.

3. POPIS LITERATURE KORIŠTENE PRI DEFINIRANJU MJERA UPRAVLJANJA I ZAŠTITE

- Anonymus (1998): Pravilnik o zaštiti pijavica (Hirudinea), Narodne novine broj 76/98, Zagreb.
- Anonymus (1999): Pravilnik o zaštiti vodozemaca (Amphibia), Narodne novine broj 80/99, Zagreb.
- Anonymus (2002): Pravilnik o zaštiti gljiva (Fungi), Narodne novine broj 34/02, Zagreb.
- Anonymus (2008): Pravilnik o sakupljanju zaštićenih samoniklih biljaka u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa, Narodne novine broj 154/08, Zagreb.
- Anonymus (2009): Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim, Narodne novine broj 99/09, Zagreb.
- Anonymus (2010): Pravilnik o ribolovnim alatima i opremi za gospodarski ribolov na moru Narodne novine broj 148/10, Zagreb.
- Anonymus (2014): Pravilnik o korištenju nedravnih šumskih proizvoda. Hrvatske šume.
- Anonymus (2015): Godišnja izvješća o sakupljanju gljiva. Uprava za zaštitu prirode, Zagreb.
- Arnold, E.N. i Overden, D. (2002): Collins Field Guide: Reptiles and Amphibians of Britain and Europe. Collins Publishers, London.
- Bakran-Petricioli, T. (2011): Priručnik za određivanje morskih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb.
- Baza podataka o sakupljanju samoniklih divljih biljnih vrsta, Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, stanje prosinac 2016.
- Bianchini, M.L. and Ragonese, S. 2007. Growth of Slipper Lobsters of the Genus *Scyllarides*. In: Lavalli, K.L. and Spanier, E (eds), *The Biology and Fisheries of the Slipper Lobster*, pp. 199-220. CRC Press, Taylor and Francis Group, Florida.
- Boršić, I. (2011): Stručna podloga za sakupljanje zaštićenih samoniklih biljaka. Državni zavod za zaštitu prirode.
- Boršić, I., Posavec Vukelić, V. (2016): Stručna podloga za sakupljanje zaštićenih samoniklih biljaka. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu.
- Brundu, G., Loi, B., Baroli, M., Frau, F., Panzalis, P., Bernardi, G., Navone, A. i Guala, I. (2013): Change of density and structure of sea urchin population at the MPA Tavolara - Punta Coda Cavallo. *Biol. Mar. Mediterr.* 20 (1): 122-123.
- Bulleri, F., Benedetti-Cecchi, L. i Cinelli, F. (1999): Grazing by the sea urchins, *Arbacia lixula* L. and *Paracentrotus lividus* Lam. in the Northwest Mediterranean. *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology*: 241(1): 81-95.

Butler, M., MacDiarmid, A. i Cockcroft, A. (2011): *Scyllarides latus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2011: e.T169983A6698918. <http://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2011-1.RLTS.T169983A6698918.en>. Downloaded on 29 December 2016.

Canals, M. i Ballesteros, E. (1997). Production of carbonate particles by phytobenthic communities on the Mallorca-Menorca shelf, northwestern Mediterranean Sea. *Deep-Sea Research II* 44: 611-629.

Ceccherelli, G., Pais, A., Pinna, S., Sechi, N. i Chessa, L. A. (2011): Human impact on *Paracentrotus lividus*: the result of harvest restrictions and accessibility of locations. *Marine biology* 158(4): 845-852.

Despalatović, M. (2017): Komercijalno sakupljanje trpova u Jadranu iznad dopuštene količine za sezonu 2016./2017. Stručno mišljenje Instituta za oceanografiju i ribarstvo, Split za HAOP.

Despalatović, M., Grubelić, I., Šimunović, A., Antolić, B. i Žuljević, A. (2004): Reproductive biology of the holothurian *Holothuria tubulosa* (Echinodermata) in the Adriatic Sea. *Journal of the Marine Biological Association of the UK* 84(02), 409-414.

Državni zavod za zaštitu prirode (2014): Nacrt Izvješća o stanju prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. – 2012., Zagreb.

DZZP (2008): Izvješće o stanju prirode i zaštite prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2000. - 2007.

DZZP (2014): Analiza stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. - 2012.

Đurić, B., Gatarić, Đ., Radanović, D. (2007): Samoniklo ljekovito bilje; priručnik; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Banja Luka.

Elliott, J. i Kutschera, U. (2011): Medicinal leeches: historical use, ecology, genetics and conservation . *Freshwater Reviews* 4:21-41

González-Wangüemert, M., Aydin, M., Conand, C. (2014): Assessment of sea cucumber populations from the Aegean Sea (Turkey): First insights to sustainable management of new fisheries. *Ocean & Coastal Management* 92:87–94, doi: 10.1016/j.ocecoaman.2014.02.014

González-Wangüemert, M., Valente, S., Aydin, M. (2015): Effects of fishery protection on biometry and genetic structure of two target sea cucumber species from the Mediterranean Sea. *Hydrobiologia* 743:65-74. doi: 10.1007/s10750-014-2006-2

González-Wangüemert, M., Valente, S., Henriques, F., Domínguez-Godino, J., Serrão E (2016) Setting preliminary biometric baselines for new target sea cucumbers species of the NE Atlantic and Mediterranean fisheries. *Fisheries Research* 179, 57-66

Grubelić, I. (2006): Gospodarsko iskorištavanje trpova (*Holothuria tubulosa* i *Holothuria forskali*). Stručno mišljenje Instituta za oceanografiju i ribarstvo, Split za DZZP.

Grubelić, I., Despalatović, M. i Cvitković, I. (2014): Gospodarsko iskorištavanje trpa (*Holothuria tubulosa*). Stručno mišljenje Instituta za oceanografiju i ribarstvo, Split za DZZP.

Guala, I., Simeone, S., Navome, A., Panzalis, P. i Baroli, M. (2011): Assessment of sustainable fishery of the sea urchin *Paracentrotus lividus* in the Tavolara - Punta Coda Cavallo MPA. Studi Trent. Sci. Nat. 89: 119-121.

Guidetti, P., Terlizzi, A. i Boero, F. (2004): Effects of the edible sea urchin, *Paracentrotus lividus*, fishery along the Apulian rocky coast (SE Italy, Mediterranean Sea). Fisheries Research 66(2): 287-297.

Hall-Spencer, J M., Kelly, J., i Maggs, C.A. (2010): Background Document for Maërl beds, OSPAR Commission.

Hearn, A., Toral-Granda, V., Martinez, C. i Reck, G. (2007): Biology and Fishery of the Galapagos Slipper Lobster. In: Lavalli, K.L. and Spanier, E (eds), The Biology and Fisheries of the Slipper Lobster, pp. 287-308. CRC Press, Taylor and Francis Group, Florida.

Holthuis, L.B. (1991): Marine lobsters of the world. An annotated and illustrated catalogue of species of interest to fisheries known to date. FAO species catalogue 13(125). FAO, Rome.

Iveša, Lj. (1998): Sea urchin *Paracentrotus lividus* (Lamarck, 1816) (Echinodermata, Echinoidea) population of the southern Istria (Adriatic Sea). Periodicum biologorum. 100 (1): 93-99.

Iveša, Lj. i Jaklin, A. (2014): Gospodarsko iskorištavanje pjegavog ježinca (*Sphaerechinus granularis*). Stručno mišljenje Instituta Ruđer Bošković, Centar za istraživanje mora, Rovinj.

IZOR (2012): Početna procjena stanja i opterećenja morskog okoliša hrvatskog dijela Jadrana. IZOR za MZOIP.

Jelić, D., Kuljerić, M., Koren, T., Treer, D., Šalamon, D., Lončar, M., Podnar Lešić, M., Janev Hutinec, B., Bogdanović, T., Mekinić, S. i Jelić, K. (2012): Crvena knjiga vodozemaca i gmazova Hrvatske, Državni zavod za zaštitu prirode, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Zagreb

Katušić, L. i Štamol, V. (2010): Stručna podloga za izmjene i dopune Pravilnika o zaštiti kopnenih puževa. Državni zavod za zaštitu prirode.

Kazanidis, G., Lolas, A., i Vafidis, D. (2014): Reproductive cycle of the traditionally-exploited sea cucumber *Holothuria tubulosa* (Holothuroidea: Aspidochirotida) in Pagasitikos Gulf, western Aegean Sea, Greece, Turkish Journal of Zoology 38: 306-315.

Korespondencija dr. sc. Ivana Guala, putem e-pošte prema Petri Rodić, IMC - International Marine Centre, Torregrande (Oristano, Italy), listopad 2013.

Korespondencija dr. sc. Ljiljane Iveša putem e-pošte prema Petri Rodić, Institut Ruđer Bošković, Centar za istraživanje mora, Rovinj, 5. prosinca 2013.

Kovalenko, M. V. i Utevsky, S. (2012): Size structures and comparative phenology of syntopic populations of *Hirudo verbana* and *Hirudo medicinalis* in eastern Ukraine. Biologia 67(5): 934-938.

Kružić, P. (2017): Komercijalno sakupljanje trpova u Jadranu iznad dopuštene količine za sezonu 2016./2017. Stručno mišljenje Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb za HAOP.

Kutschera, U. (2012): The *Hirudo medicinalis* species complex. *Naturwissenschaften* 99: 433-434.

Kutschera, U. i Elliott, J. (2014): The European medicinal leech *Hirudo medicinalis* L.: Morphology and occurrence of an endangered species. *Zoosystematics and Evolution* 90(2): 271-280.

Lajtner, J.; Štamol, V. i Slapnik, R. (2013): Crveni popis slatkovodnih i kopnenih puževa Hrvatske, Državni zavod za zaštitu prirode.

Loi, B., Brundu, G., Guala, I., Frau, F., Panzalis, P., Bernardi, G., Navone, A. i Baroli, M. (2013): Age and growth of the sea urchin *Paracentrotus lividus* in Tavolara – Punta Coda Cavallo Marine Protected Area (Sardinia). *Biol. Mar. Mediterr.* 20 (1): 138-139.

MacTavish, T., Stenton-Dozey, J., Vopel, K., Savage, C. (2012): Deposit-Feeding Sea Cucumbers Enhance Mineralization and Nutrient Cycling in Organically-Enriched Coastal Sediments. *PLoS ONE* 7(11): e50031. doi:10.1371/journal.pone.0050031

Nicora, F., Palombo, L., Simeone, S., Baroli, M. and Guala, I. (2012): Monitoring population of the sea urchin *Paracentrotus lividus* at the Archipelago di La Maddalena National Park. *Biol. Mar. Mediterr.* 19(1): 180-181.

Pais, A., Chessa, L. A., Serra, S., Ruiu, A., Meloni, G., & Donno, Y. (2007): The impact of commercial and recreational harvesting for *Paracentrotus lividus* on shallow rocky reef sea urchin communities in North-western Sardinia, Italy. *Estuarine, Coastal and Shelf Science* 73(3): 589-597.

Pais, A., Serra, S., Meloni, G., Saba, S., & Ceccherelli, G. (2011): Harvesting effects on *Paracentrotus lividus* population structure: a case study from Northwestern Sardinia, Italy, before and after the Fishing Season. *Journal of Coastal Research* 28(3): 570-575.

Pessani, D. i Mura, M. (2007): The Biology of the Mediterranean Scyllarids. In: Lavalli, K.L. and Spanier, E (eds), *The Biology and Fisheries of the Slipper Lobster*, pp. 263-286. CRC Press, Taylor and Francis Group, Florida.

Petrauskienė, L., Utevska, O. i Utevsky, S. (2011): Reproductive biology and ecological strategies of three species of medicinal leeches (genus *Hirudo*). *Journal of Natural History* 45 (11-12): 737-747.

Purcell, SW (2014): Value, Market Preferences and Trade of Beche-De-Mer from Pacific Island Sea Cucumbers. *PLoS ONE* 9(4): e95075. doi:10.1371/journal.pone.0095075

Ramón, M., Leonart, J. i Massutí, E. (2010): Royal cucumber (*Stichopus regalis*) in the northwestern Mediterranean: Distribution pattern and fishery. *Fisheries Research* 105(1): 21-27.

Sertić, M. (2016): Genetička i morfološka raznolikost običnog trpa *Holothuria tubulosa* Gmelin, 1791 u sjevernom i srednjem Jadranu. Prirodoslovno matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Diplomski rad.

Spanier, E., Tom, M., Pisanty, S. i Almog, G. (1988): Seasonality and shelter selection by the slipper lobster *Scyllarides latus* in the southeastern Mediterranean. Marine Ecology Progress Series 42: 247-255.

Stojanović, D., Jančić, R., Lakušić, B., Slavkowska, V. (2007): Samonikle lekovite biljke Stare Planine; vodič za održivo sakupljanje; Međunarodna unija za očuvanje prirode, Zavod za zaštitu prirode Srbije, Beograd.

Šimunović, A. i Grubelić, I. (1988): A contribution to the knowledge of the species *Holothuria tubulosa* Gmelin, 1788 (Holothuria, Echinodermata) in the coastal area of the central eastern Adriatic. Acta Adriat. 39(1): 13-23.

Šugar, I. (2005): Stručna podloga za sakupljanje samoniklog bilja u 2005. godini. Državni zavod za zaštitu prirode.

Tkalčec, Z., Matočec, N. i Mešić, A. (2003): Priručnik za komercijalno sakupljanje samoniklih gljiva. Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, Zagreb.

Tomšić, S., Conides, A., Dupčić Radić, I., & Glamuzina, B. (2010): Growth, size class frequency and reproduction of purple sea urchin, *Paracentrotus lividus* (Lamarck, 1816) in Bistrina Bay (Adriatic Sea, Croatia). Acta Adriatica 51(1): 67-77.

Tortonese, E. (1965): Echinodermata. Fauna d'Italia. 6. Calderini, Bologna, 419.

Zavodnik, D. (2006): Gospodarsko iskorištavanje trpova (*Holothuria tubulosa* i *Holothuria forskali*). Stručno mišljenje dr. sc. Zavodnika (u mirovini) iz Instituta «Ruđer Bošković» - Centar za istraživanje mora, Rovinj za DZZP.